

Вар.2

1. Точка $(1, 6, 7)$ у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах

а) $(3, 18, 21, 3)$; б) $(3, 6, 7, 4)$; в) $(3, 6, 7, 1)$.

2. В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у трьохвимірному випадку може бути записана

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

Вкажіть елементи, які відповідають за обертання:____а е
j s_____

Відповідь: a,b,c,d,e,f,h,i,j

Перетворення однорідних координат тепер опишуться співвідношеннями:
та $[X \ Y \ Z \ H] = [x \ y \ z \ 1]T$ (1)
 $[x' \ y' \ z' \ 1] = \begin{bmatrix} X & Y & Z \\ H & H & H \end{bmatrix}$
- деяка матриця перетворення.
В загальному випадку ця матриця може бути записана, як 4x4 виду:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix} \quad (2)$$

Цю матрицю природно зобразити як блочну, що містить в собі наступні блоки:

$$\begin{bmatrix} 3 \times 3 & | & 3 \times 1 \\ \hline 1 \times 3 & | & 1 \times 1 \end{bmatrix}$$

Матриця 3x3 здійснює лінійне перетворення у вигляді: зміни масштабу, зсуву, обертання.
Матриця-стрічка 1x3 - перенос, матриця-стовбець 3x1 відповідає за перетворення в перспективі; 1x1- повну рівномірну зміну масштабу.

3. Записати матрицю дзеркального відображення відносно координатної площини XOZ:

· віддзеркалення відносно координатної площини **XOZ**

GLScale(1, -1, 1),

$$M_f = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

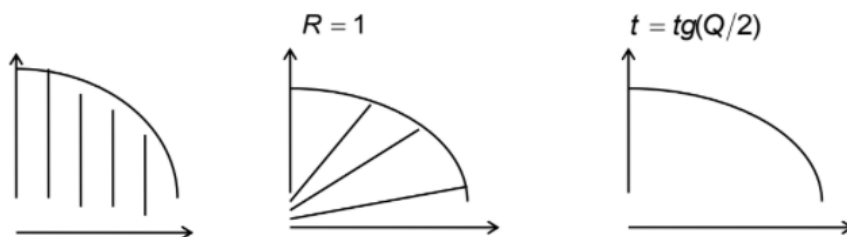
4. Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах чверті кола:

$$1) \begin{cases} x = \cos Q \cdot R \\ y = \sin Q \cdot R \end{cases} \quad 2) \begin{cases} x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \\ y = \frac{2t}{1+t^2} \end{cases}, t = \operatorname{tg}(Q/2) \quad \text{Поставити знак нерівності: } 1) \dots x \text{ більше} \\ y \dots 2) x \text{ менше } y$$

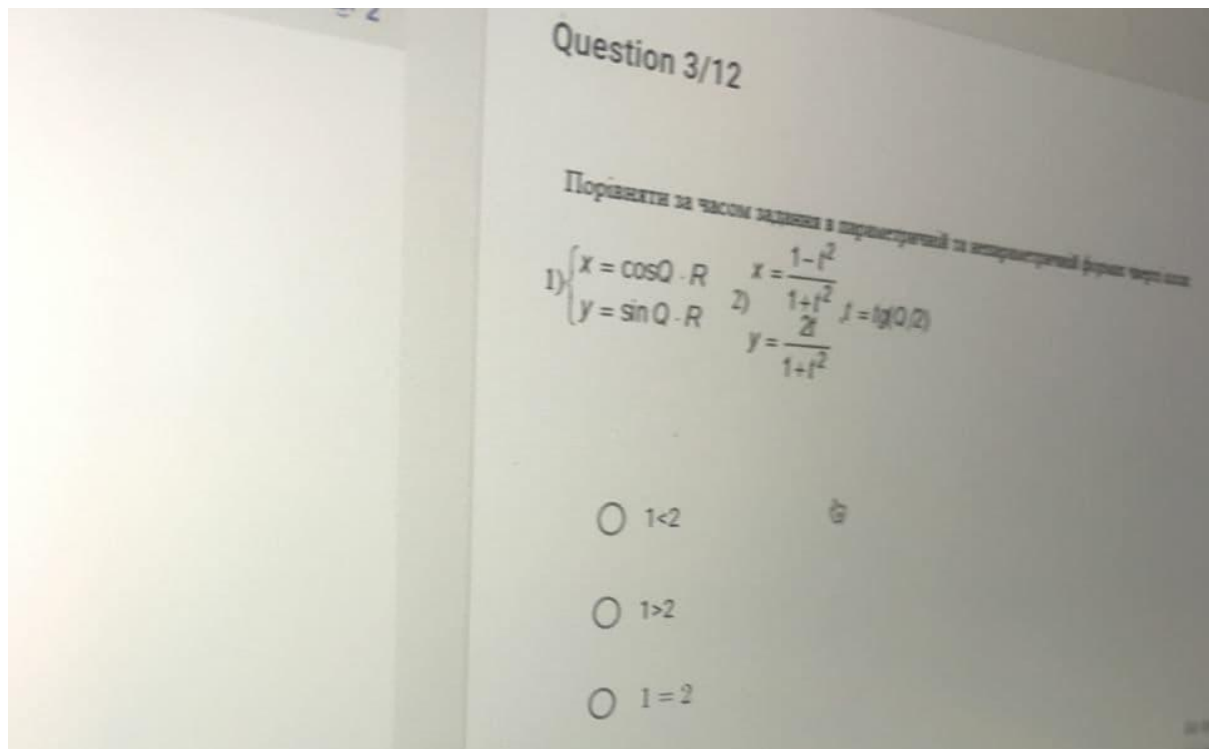
Відповідь: $2 < 1$?

Порівняємо різницю в параметричній та непараметричній формах на прикладі чверті кола:

$$y = \sqrt{1-x^2} \quad \begin{cases} x = \cos Q \cdot R \\ y = \sin Q \cdot R \end{cases} \quad \begin{cases} x = \frac{1-t^2}{1+t^2} \\ y = \frac{2t}{1+t^2} \end{cases}$$

Розглянемо більш детально способи зображення канонічних кривих на основі їх параметричного представлення:

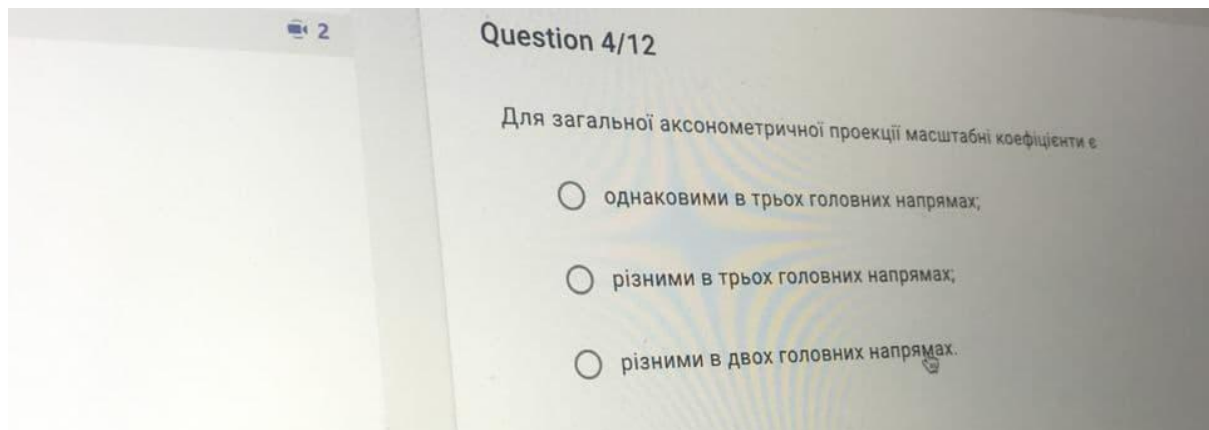

5. Для загальної аксонометричної проекції масштабні коефіцієнти є

- а) однаковими в трьох головних напрямках; - ізометрія
- б) різними в трьох головних напрямках;**
- в) різними в двох головних напрямках. - диметрія $OX=OZ$

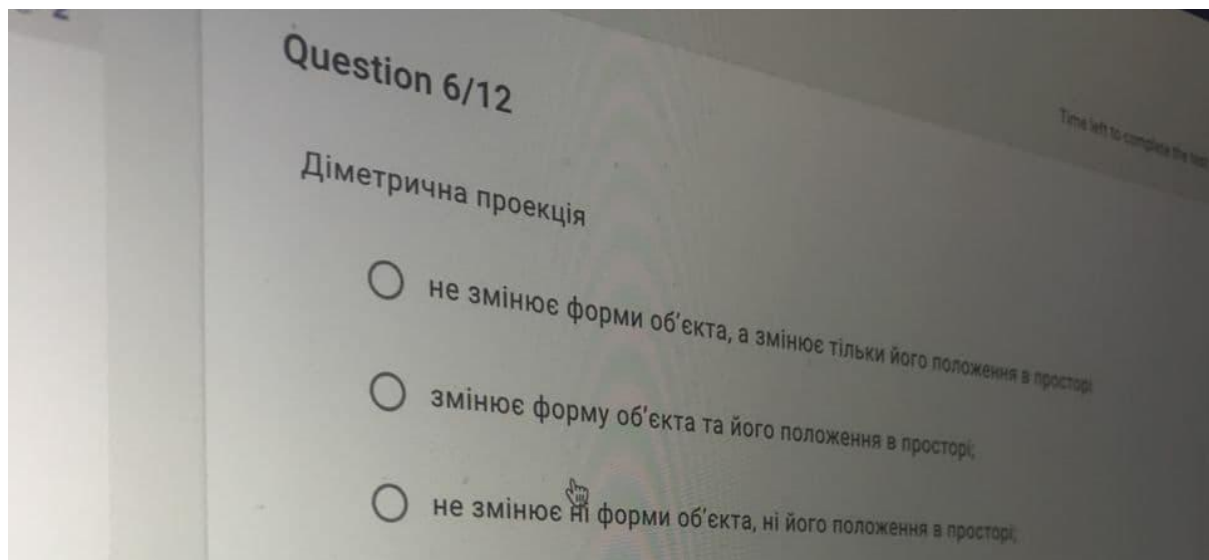
10. В триметрической проекции меньше всего ограничений, а в изометрической — больше всего. В самом деле, как будет показано ниже, изометрическая проекция есть частный случай диметрической, а диметрическая проекция есть частный случай триметрической.

В общем случае для триметрической проекции коэффициенты искажения по каждой из проецируемых главных осей (x , y и z) не равны друг другу. Здесь

6. Діметрична проекція

- а) змінює форму об'єкта та його положення в просторі;
- б) не змінює ні форми об'єкта, ні його положення в просторі;
- в) не змінює форми об'єкта, а змінює тільки його положення в просторі

7. Процес обертання навколо осі OZ(a)

$$\text{a) } \begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad \text{б) } \begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix} \quad \text{в) } \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \gamma & \sin \gamma \\ 0 & -\sin \gamma & \cos \gamma \end{bmatrix}$$

Відповідь: а)

$$[T] = \begin{bmatrix} \cos \psi & \sin \psi & 0 & 0 \\ -\sin \psi & \cos \psi & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

$$R_z(\varphi) = \begin{bmatrix} \cos \varphi & -\sin \varphi & 0 \\ \sin \varphi & \cos \varphi & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

8. Записати розмірності для знаходження P' у матричному вигляді
 $M \cdot P = B$, M - матриця прямокутна()х(), P -стовпець n х l , B -стовпець n х l .

9. В загальному випадку двохвимірний однорідний вектор утворює точку в безмежності на прямій (6)

$$\text{а) } X+Y = \text{const} \quad \text{б) } aX - bY = 0 \quad \text{в) } \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}.$$

10. Задані точки кривої Без'є: $B_0(1,1)$, $B_1(2,3)$, $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$.
 Координати точок цієї кривої при $u=0$ та $u=1$ будуть такими:
 а) $(1,1)$, $(3,1)$; б) $(1,1)$, $B_1(2,3)$; в) $B_2(4,3)$, $B_3(3,1)$.

Відповідь: а)

$$r = r(U) = (1-U)^3 r_0 + 3U(1-U)^2 r_1 + 3U^2(1-U) r_2 + U^3 r_3$$

а) ортогональна;
паралельна.

$$r(0)=r_1 \quad r(1)=r_3 \quad r'(0)=3(r_1-r_0) \quad r'(1)=3(r_2-r_3)$$
$$\begin{aligned} a_0 &= r_0 \\ a_1 &= 3(r_1 - r_0) \\ a_2 &= 3(r_2 - 2r_1 + r_0) \\ a_3 &= r_3 - 3r_2 + 3r_1 - r_0 \end{aligned}$$
$$\begin{aligned} r(0) &= r_0 \\ r(1) &= r_3 \\ r'(0) &= 3(r_1 - r_0) \\ r'(1) &= 3(r_3 - r_2) \end{aligned}$$

НЕВАЖКО ПОСВІДНИТИ, ЩО (7) ТА

З (6) ВИПЛИВАЄ, ЩО

$$r(0) = r_0$$

$$r'(0) = n(r_1 - r_0) \quad (7)$$

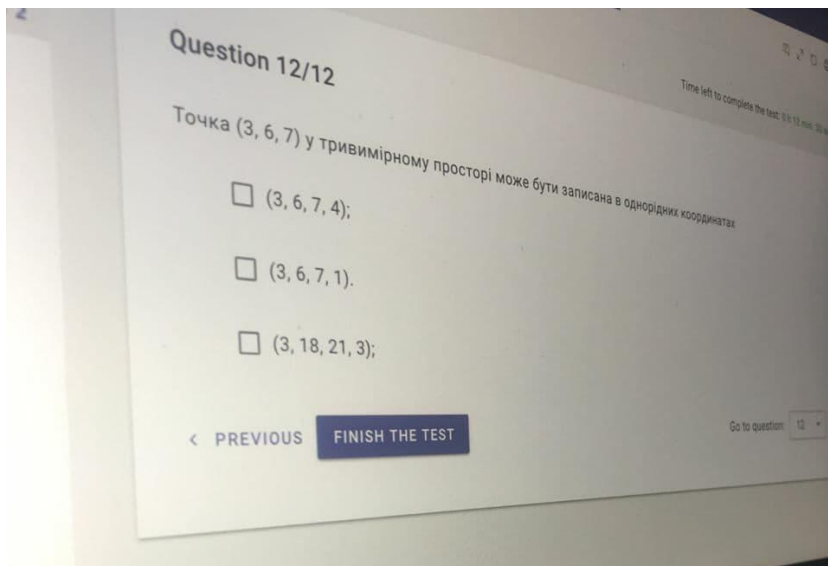
$$r(1) = r_n$$

$$r'(1) = n(r_n - r_{n-1})$$

Вар.3

1. Точка (3, 6, 7) у тривимірному просторі може бути записана в однорідних координатах

а)(3, 18, 21, 3); б)(3, 6, 7, 4); в)(3, 6, 7, 1).

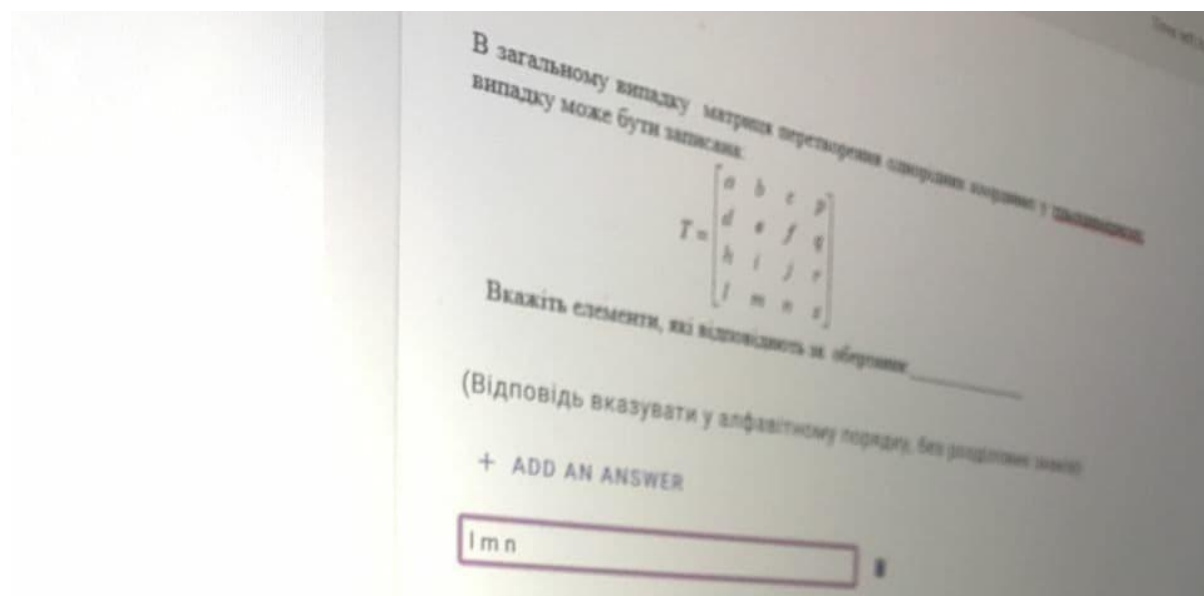

2. В загальному випадку матриця перетворення однорідних координат у трьохвимірному випадку може бути записана:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix}$$

Вкажіть елементи, які відповідають за перенесення:_____

Відповідь: l,m,n

$$\begin{bmatrix} & & & \vdots & 3 \\ & 3 \times 3 & & \vdots & \times \\ & & & \vdots & 1 \\ \dots & \dots & \dots & \vdots & \dots \\ & 1 \times 3 & & \vdots & 1 \times 1 \end{bmatrix}$$

Верхняя левая (3×3) -подматрица задает линейное преобразование¹ в форме масштабирования, сдвига, отражения и вращения. Левая нижняя (1×3) -подматрица задает перемещение, а правая верхняя (3×1) -подматрица — перспективное преобразование. Последняя правая нижняя (1×1) -подматрица задает общее масштабирование. Общее преобразование, полученное после применения этой (4×4) -матрицы к однородному вектору и вычисления обычных координат, называется билинейным преобразованием². В общем случае данное преобразование осуществляет комбинацию сдвига, локального масштабирования, вращения, отражения, перемещения, перспективного преобразования и общего масштабирования.

$$[X \ Y \ Z \ 1] \quad [X \ Y \ Z \ H]$$

Перетворення однорідних координат тепер опишеться співвідношеннями:

$$[X \ Y \ Z \ H] = [x \ y \ z \ 1]^T T \quad (1)$$

$$[x' \ y' \ z' \ 1] = \begin{bmatrix} X & Y & Z & 1 \\ H & H & H & 1 \end{bmatrix}$$

- деяка матриця перетворення.

В загальному випадку ця матриця може бути записана, як 4x4 виду:

$$T = \begin{bmatrix} a & b & c & p \\ d & e & f & q \\ h & i & j & r \\ l & m & n & s \end{bmatrix} \quad (2)$$

Цю матрицю природно зобразити як блочну, що містить в собі наступні блоки:

$$\begin{bmatrix} 3 \times 3 & | & 3 \times 1 \\ \hline 1 \times 3 & | & 1 \times 1 \end{bmatrix}$$

Матриця 3x3 здійснює лінійне перетворення у вигляді: зміни масштабу, зсуву, обертання.

Матриця-стрічка 1x3 - перенос, матриця-стовбець 3x1 відповідає за перетворення в перспективі; 1x1- повну рівномірну зміну масштабу.

3. Записати матрицю центральної симетрії відносно початку координат:

4. Діаметрична проекція

- а) змінює форму об'єкта та його положення в просторі;
- б) не змінює ні форми об'єкта, ні його положення в просторі;
- в) не змінює форми об'єкта, а змінює тільки його положення в просторі

5. Порівняти за часом задання в параметричній та непараметричній формах малювання параболи:

$$1) \begin{cases} x = tg^2 Q \\ y = \pm 2\sqrt{a} \cdot tg Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \frac{\pi}{2} \quad 2) \begin{cases} x = a \cdot Q^2 \\ y = 2a \cdot Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \infty$$

Поставити знак нерівності: 1)2)

Відповідь: 2<1

1.1.4. Параметричне представлення параболи

Непараметричне представлення параболи має вигляд

$$y^2 = 4ax$$

Його використання вимагає обчислення кореня квадратного і тому є незручним. Теж саме стосується параметричного представлення параболи через рівняння

$$\begin{cases} x = tg^2 Q \\ y = \pm 2\sqrt{a} \cdot tg Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \frac{\pi}{2}$$

Більш ефективним є запис

$$\begin{cases} x = a \cdot Q^2 \\ y = 2a \cdot Q \end{cases} \quad 0 \leq Q \leq \infty \quad (11)$$

$$Q_{n+1} = Q_n + dQ$$

Для (11) можна використати рекурентну формулу

6. Процес обертання навколо осі OY

$$\text{a) } \begin{bmatrix} \cos \alpha & \sin \alpha & 0 \\ -\sin \alpha & \cos \alpha & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\text{б) } \begin{bmatrix} \cos \beta & 0 & -\sin \beta \\ 0 & 1 & 0 \\ \sin \beta & 0 & \cos \beta \end{bmatrix}$$

$$\text{в) } \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \gamma & \sin \gamma \\ 0 & -\sin \gamma & \cos \gamma \end{bmatrix}$$

Відповідь: б)

Навколо OY

$$[T] = \begin{bmatrix} \cos \phi & 0 & -\sin \phi & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ \sin \phi & 0 & \cos \phi & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Навколо OX

$$[T] = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & \cos \theta & \sin \theta & 0 \\ 0 & -\sin \theta & \cos \theta & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Навколо OZ

$$[T] = \begin{bmatrix} \cos \psi & \sin \psi & 0 & 0 \\ -\sin \psi & \cos \psi & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

7. Записати розмірності для знаходження P у матричному вигляді
 $M \cdot P = B$, M -матриця прямокутна $(n \times m)$, P -стовпець $(m \times 1)$, B -стовпець $(n \times 1)$.

8. Знайти помилки в умовах задання кривої Без'є:

$$r(0)=r_0 \quad r(1)=r_3 \quad r'(0)=3(r_1-r_0) \quad r'(1)=3(r_3-r_2)$$

Відповідь: $r(1)=3(r_3-r_2)$

$$\begin{aligned} a_0 &= r_0 \\ a_1 &= 3(r_1 - r_0) \\ a_2 &= 3(r_2 - 2r_1 + r_0) \\ a_3 &= r_3 - 3r_2 + 3r_1 - r_0 \end{aligned}$$

І як результат такої рівності:

$$\begin{aligned} r(0) &= r_0 \\ r(1) &= r_3 \\ r'(0) &= 3(r_1 - r_0) \\ r'(1) &= 3(r_3 - r_2) \end{aligned}$$

Неважко помітити, що (7) та

з (6) впливає, що

$$\begin{aligned} r(0) &= r_0 \\ r'(0) &= n(r_1 - r_0) \\ r(1) &= r_n \\ r'(1) &= n(r_n - r_{n-1}) \end{aligned} \quad (7)$$

9. В загальному випадку двохвимірний однорідний вектор утворює точку в безмежності на прямій

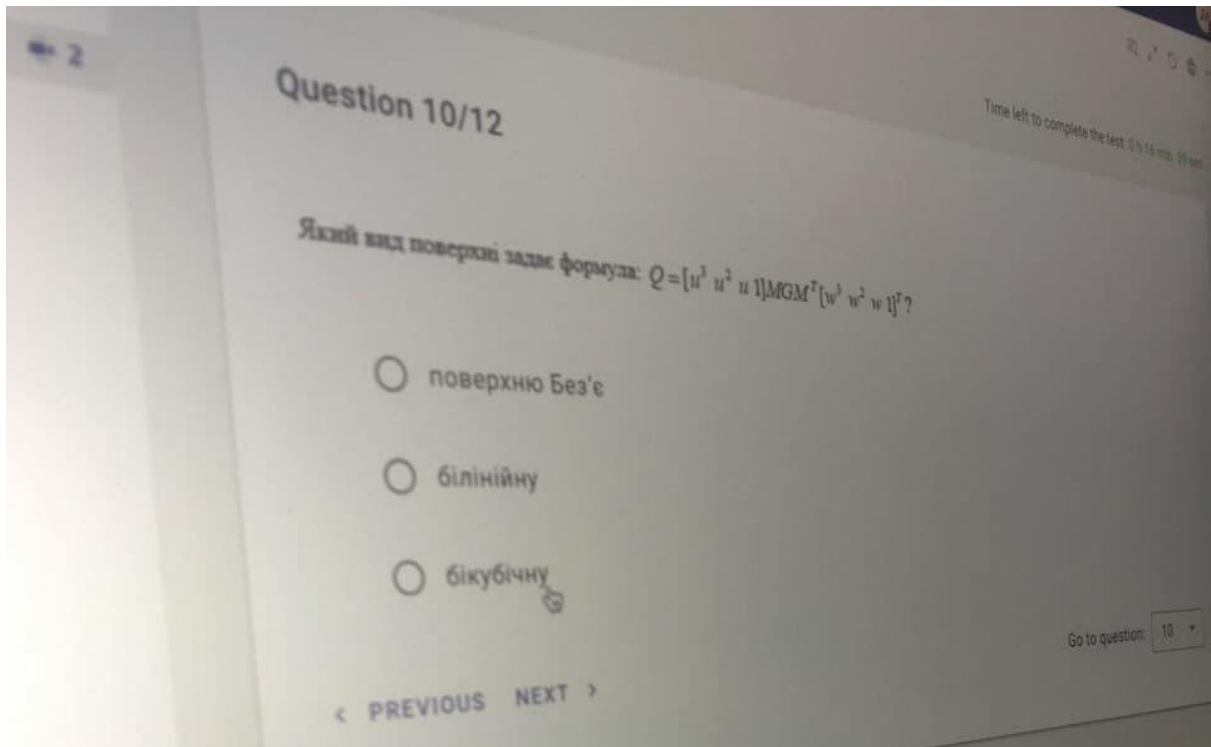
$$\text{а) } X+Y = \text{const} \quad \text{б) } aX - bY = 0 \quad \text{в) } \begin{bmatrix} 1 & -1 & 0 \end{bmatrix}.$$

11. Який вид поверхні задає формула: $Q = [u^3 \ u^2 \ u \ 1] M G M^T [w^3 \ w^2 \ w \ 1]^T$?

а) білінійну б) бікубичну в) поверхню Без'є

Відповідь: бікубічну

$$Q = \begin{bmatrix} u^3 & u^2 & u & 1 \end{bmatrix} N P N^T \begin{bmatrix} w^3 & w^2 & w & 1 \end{bmatrix}$$

12. При перспективному перетворенні прямі, які були паралельні осі проходять через точку $(0, 1, 1/r, 1)$.
Так/ ні.

Исследование рис. 3-27 показывает, что прямые $A'B'$ и AB пересекают плоскость $z = 0$ в одной и той же точке. Прямая $A'B'$ также пересекает ось z в точке $z = +1/r$. Далее, перспективное преобразование (см. (3-45) и (3-46)) отображает расположенную в бесконечности точку пересечения параллельных прямых AB и оси z в конечную точку $z = 1/r$ на оси z . Эта точка называется точкой схода¹. Заметим, что точка схода лежит на том же расстоянии от плоскости проекции, что и центр проекции, только с противоположной стороны от плоскости, например, если $z = 0$ есть плоскость проекции, а центр проекции находится в $z = -1/r$, тогда точка схода находится в $z = +1/r$.

Чтобы подтвердить это наблюдение, рассмотрим перспективное преобразование точки, находящейся в бесконечности на оси $+z$, т. е.

$$[0 \ 0 \ 1 \ 0] \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & r \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = [0 \ 0 \ 1 \ r]. \quad (3-50)$$

Соответствующая ей точка $[x^* \ y^* \ z^* \ 1] = [0 \ 0 \ 1/r \ 1]$ теперь является конечной точкой на положительной оси z . Это означает, что все полубесконечное положительное пространство ($0 \leq z \leq \infty$) отображается в ограниченную область $0 \leq z^* \leq 1/r$. Далее, все прямые, параллельные оси z , теперь проходят через точку $[0 \ 0 \ 1/r \ 1]$ — точку схода.